

עין משפט
גזר מצוה

לב:

והוא אומר הילך כמה שאמרה ואמר רב נחמן כיון שהגיע גט לידו מגורשת אלמא אעילוה ידיה סמיך התם ודאי שרוצה לגרשה חשוב ליה עילוה אבל כאן שמגלה דעתו שחפץ בצניטולו היינו עילוה ידיה ורש"י פי' בכריתות (דף כד.) דגרסינן התם כמו בשמעמין ולא פריך מאי אפשי דלא אמר כלום דכי אמר

ר"ל במתנת מוטלטלין דכיון דאלמו

לידיה הוּי אִי אפשי לשון הפקר ומפקירם אבל זה לא הפקיר את השדה אלא אומר איני חפץ שמהא המתנה קיימת אלא מסיפא פריך דקמני בטלה היא אינה מתנה דכריו קיימים דלשעבר משמע ומודה שלא קיבלה לשם מתנה והודאת בעל דין כמאה עדים דמי מאי לאו דכריו קיימים והדרה למרה אלמא היכא דלהני דכריו הדרה למרה ומשני לא דכריו קיימים ולא הדרה למרה והוא הדין דהוה מנאי למרווי דההיא דרש לקיש כיון שכבר זכה הוי הפקר אבל צההיא דרצ ששת דמודה שלא זכה צה מעולם הוי דמרה דכי יייצ אינש אדעתא דמקצלי לה מיניה ואי לא לא הוה מתנה דהכי משני התם אקושיא אחרימי ומיהו השתא משני שפיר בלאו הכי ובתר הכי פריך מאומרנ לתצרו דין ודברים אין לי על שדה זו וידי מסולקת הימנה לא אמר כלום פריך שפיר משדה אטלטלטין דצדשה שהיא שלו איירי כדפי' בקונט' האומר לתצרו שהוא שותף עמו דלא שייך למימר דעתו שלא תתא המתנה קיימת כמו צההיא דרצ ששת ואי לשון אי אפשי הוי הפקר במטלטלים אי"כ ידי מסולקת הימנה צדשה שלו הוי נמי הפקר שאי אפשר לומר שרוצה לומר צענין אחר ואמאי לא אמר כלום:

לְהוֹרֹץ **זֶהוּ** **כּוּכִי** **דְּמִי**. **בְּגַט** **לֹא** **שִׁיךְ** **לּוֹמֵר** **הוֹלֵךְ** **לֹא**

כּוּכִי דאִפִּילוּ זכי נמי לא מהני^א ולא נקטיה אלא לסימנא צעלמא לומר כי היכי דלא מהניא הולך בַּגַּט לא מהני נמי במתנה^ב: **בְּמֵאִי** **שְׁנֵא** **מִבְּהִיר** **וְהָא** **הִקְרַשׁ**. תימא^ג דבריש אין צין המורד (גדרס דף לה): משמע דככר זה הקדש מועיל וגט זה חרם ודאי לא אמר כלום דגרע מגט זה חרם הוא דאמר דלא אמר כלום דהא בטל הוא דכריו קיימין וכי אמר גט זה בטל ולא אמר הוא מיציעאי לן ועמד בתיקו: **רַב** **שֵׁשֶׁת** **אֲמַר** **אֵינּוּ** **חוֹזֵר** **וּמְגַרֵּשׁ** **בּוּ**. תימא והא ריש לקיש ור' יוחנן דפליגי צריש האומר בקידושין (דף נט.)

דכל הכלים יורדים ל ידי טומאה במחשבה כו' וכתיבת גט לשמה הוי מעשה דאס כחז אדס ס"ת לשמה אינו יכול לחזור ולבטל וי"ל דכל זמן שלא הגיע ליד האשה לא חשיב גמר מעשה: **הֵתָם** **דִּיבּוּר** **וְדִיבּוּר** הוא. ממוך הלשון משמע דאפי' ציטלו בפירוש^ד אינו מצוטל מדקאמר התם דיבור ודיבור הוא משמע דהכא לאו דיבור ודיבור הוא אלא דיבור ומעשה^ה וגם מדקאמר גט גופיה מיי קא צטיל משמע דאין לו כח לבטל אבל בקידושין צריש האומר (דף נט.) אין שם כל זה האריכות וכחצו בכל הספרים נהי דבטליה מתורת שליחות מתורת גט לא בטליה משמע ^ו דאס ציטלו בפירוש מודה רב נחמן דבטל וכן לריך לומר דגט לא חשיב מעשה כל זמן שלא הגיע ליד האשה דאי לאו הכי תקשי לרב ששת כדפרישנו לעיל ומדקאמר צפ"צ (לעיל דף יח.) גצי נכחצ ציוס ונחתם ציליה דלא הכשיר ר"ש מיכן עד עשרה ימים דחיישינן שמה פייס פי' שמה ציטל את הגט כדפי' ר"ת אין ראייה כדפרי' צפ"צ^ז ועוד דשמת התם לא נחתם^ח ^ט לא חשיב גמר מעשה: **וְרַב** **נַחֲמָן** **אֲמַר** **בְּפָנֵי** **שְׁנַיִם** **דְּלִתְרֵי** **נָמִי** **ב"ד** **קָרִי** **לָהּ**. אין לומר דרב נחמן לטעמיה דאמר צפ"ק דסנהדרין (דף ה:) משמיה דשמואל שנים שדנו דיניהם דין^י דהא רצא לית ליה התם (דף ג.) דשמואל^{יא} ועל כרחך רצא חית ליה הכא כרצ נחמן דאמר צפני שנים דהא פליגי

ר' יוחנן ור"ל בסמוך בפלוגתא דרב נחמן ורב ששת ורבא פסיק צריש החולץ (יבמות דף לו.) כצולי הש"ס כר' יוחנן לגבי דר"ל לצר מתלת ור' יוחנן קאי כרצ נחמן ועוד אמר צירושלמי דסנהדרין רצי יוחנן ור"ל דאמרי תרוייהו שנים שדנו אין דיניהם דין וצבהחולץ (עס דף מו:.) נמי א"ר יוחנן גר לריך שלשה משפט כחצי ציה וע"כ לריך לומר אף ע"ג דמרי אין דיניהם דין כיון דפרוצבול^כ סגי בתרי קרי להו צית דין ואס תאמר צפ' זה צורר (סנהדרין דף ז.) דפריך גצי אודיתא דילמא צ"ד חלוצ דשמואל דאמר שנים שדנו כו' בלאו שמואל נמי איכא למיפדך דהא ר' יוחנן ורבא לית להו דשמואל וקא סברי דלתרי צית דין קרי להו וכי האי גוונא נמי פריך גצי קיוס שטרות צפ"צ דכחצות (דף כג.) וי"ל דהתם כיון דצענין שלשה בצאודיתא וקיוס שטרות אין שייך לגצי ההוא מילתא לקרות לתרי צ"ד מש"ה קאמר דלמא לא צעי התם ג' דשמואל^{כב} ואס תאמר ומאי נפקא מינה השתא בפלוגתא דרב נחמן ורב ששת צפני כמה מצוטלו הא מיקן רצן גמליאל

שלא יהו עושין כן ואומר ר"י דנ"מ לרצי דאמר לקמן אס ציטלו מצוטל ופסק לקמן רב נחמן כותימי ומודה רצי דאס ציטלו צפני צ' לרב ששת אף צפני אחד אפי' לרב נחמן דאינו מצוטל דאפילו קודם תקנת רצן גמליאל לא היה מצוטל דדוקא צפני ג' לרב ששת מצוטל דליכא למיחש לממורות אבל צפני שנים דאיכא למיחש לממורות לא ולרב נחמן אפי' צדפני שנים אפי' איכא למיחש לממורות כדאמרין: **בְּסֻמוּךְ** **וּאִפ"ה** **הוּי** **מְצוּטֵל** **מ"מ** **בְּפָחוּת** **מִשְׁנִים** **דְּאִיכָא** **לְמִיחָשׁ** **טַפִּי** **אֵינּוּ** **מְצוּטֵל** **וְצֵהָא** **אִפִּילוּ** **רַצִּי** **מּוּדָה** **דְּאִמְרִינָן** **מַה** **כַּח** **צ"ד** **יָפָה**: **לְתַרְיֵי** **נָמִי** **ב"ד** **קָרִי** **לָהּ**. וא"ת דצפס"צ דיבמות (דף כה:) גצי מילנה או חללה צפניו ישאנה מפני שהוא צ"ד ודייק טעמא דצ"ד הוא הא צי תרי לא והא אמר הכא דלתרי נמי צ"ד קרי להו ואור"י דהתם דייק מדלא קאמר מפני שהם שנים אלא תלי טעמא בצ"צ ש"מ דלא סגי התם בתרי א"נ מילאין דומיא דחלילה וצ"ד דחלילה היינו ג' ולא אחי כמאן דמכשיר חלילה ציחיד דחד לא מקרי צ"ד ואיכא נמי רננה: לֹא

תיקון העולם:

השולח פרק רביעי גימין

ספי לשונות משמע. וכיון דהכי הוא סתמא דמילתא כי טעיין איניש מילתא דמהניא צמילתיה קא טעיין: **הרי הוא כשליח הגט**. ואס ציטלה הנותן קודם שגגיע ליד המקצל הרי היא בטלה: **ה"ג נפקא מינה להולך לאו כוכי דמי**. ואע"ג דמתנה זכות הוא מנאי למיהדר

דהולך לאו כוכי דמי: **דפלי. נשען:** **בטל מהו**. אס אמר בטל ולא אמר הוא מהו לשעבר משמע ואין צדצריו כלום כיון דלא אמר הוא או דילמא בלא הוא נמי צ' לשונות משמע ולישאנא דלהני ציה קאמר: **אינו מועיל**. משמע דהוא אינו מצטלו אלא מעיד צו שהוא פסול והא לא חזינן ציה פסול ויתקיים בחותמיו: **חרם הוא חרסם הוא לא אמר כלום**. דכל לשונות הללו לשעבר הוא: **הרי הוא חרם מהו**. להבא משמע או לשעבר משמע: **מאי שאל מהרי הוא הקדש**. דקו"ל דהוי הקדש צכמה דוכתי דתנן צנדרים (דף מט.) אס שלי הן הרי הן מוקדשים לשמים וצהפקר נמי תנן צה הרי הוא מופקר לכל מי שאחפוקין^א אלמא להבא משמע: **חוור ומגרש צו**. אס נמלך הבעל לחזור ולגרש צגט צציטלו: **או אינו חוור ומגרש**. מיי אמרינן בטל גיטא וזהו ליה כחספא או דילמא שליחותא

דשליח הוא דצטיל ליה עד דהדר ומשוי ליה שליח אבל גיטא לא צטיל: **כר' יוחנן דאמר חוורים**. צקדושין צפרק האומר לתצרו אמר לאשה התקדשי לי צמעות הללו לאחר שלשים וחזרה צה צתוך שלשים צטלו צקדושין האויל וצטלתן קודם שיהו חליין ה"כ ליצטיל גיטא: **דיבור ודיבור הוא**. מתחילה היתה מתקדשת על ידי הדיבור שנתרמזה צקדושין אחי דיבור של חורה ומצטל דיבור ומיהו המעות לא צטלו שאס חור וקדשה צהן מדעתה מוקדשת: **והכא נהי**. האי דאמר בטל הוא דשליח הוא דצטליה שלא חזר ודיבור הוא אחי דיבור ומבטל דיבור והכא נהי דבטליה לשליחותא דשליח הגיטא גופיה מיי קא בטיל: **בראשונה היה עושה:** **איתמר בפני כמה הוא מבטלו רב נחמן אמר צבפני ב' רב ששת אמר בפני ג' רב ששת אמר בפני ג' ב"ד קתני ורב נחמן אמר בפני ב' לבי תרי נמי ב"ד קרי להו אמר רב נחמן מנא אמינא לה ^בדתנן מוסרינא לפניכם פלוני**

לשליח הוא דצטליה שלא יתא שלוחו לגרשה צגט או דלמי דיבור ומצטל דיבור אבל גט שהוא צעין אינו נפסל: **צפני כמה הוא מצטלו**. קודם תקנת רצן גמליאל: **צפני שנים**. דבשלמא גצי דינא דממונא צעי' שלשה אבל הכא אודועי צעלמא הוא ובתרי סגי: **מוסרינא לכס**. לקמן (דף לו.) הוא צפרקין גצי פרוצבול שהוא מוסר שטרותיו צצ"ד דאיהו לא מצע ליה לצ"ח אלא הצ"ד והן יורדין לנכסיו ולא קרינא ציה לא יגושיט:

משמע דמודו דלא אחי דיבור ומצטל מעשה כמו שמוכיח שם ממתני' דכל הכלים יורדים ל ידי טומאה במחשבה כו' וכתיבת גט לשמה הוי מעשה דאס כחז אדס ס"ת לשמה אינו יכול לחזור ולבטל וי"ל דכל זמן שלא הגיע ליד האשה לא חשיב גמר מעשה: **הֵתָם** **דִּיבּוּר** **וְדִיבּוּר** הוא. ממוך הלשון משמע דאפי' ציטלו בפירוש^א אינו מצוטל מדקאמר התם דיבור ודיבור הוא משמע דהכא לאו דיבור ודיבור הוא אלא דיבור ומעשה^ב וגם מדקאמר גט גופיה מיי קא צטיל משמע דאין לו כח לבטל אבל בקידושין צריש האומר (דף נט.) אין שם כל זה האריכות וכחצו בכל הספרים נהי דבטליה מתורת שליחות מתורת גט לא בטליה משמע ^ג דאס ציטלו בפירוש מודה רב נחמן דבטל וכן לריך לומר דגט לא חשיב מעשה כל זמן שלא הגיע ליד האשה דאי לאו הכי תקשי לרב ששת כדפרישנו לעיל ומדקאמר צפ"צ (לעיל דף יח.) גצי נכחצ ציוס ונחתם ציליה דלא הכשיר ר"ש מיכן עד עשרה ימים דחיישינן שמה פייס פי' שמה ציטל את הגט כדפי' ר"ת אין ראייה כדפרי' צפ"צ^ד ועוד דשמת התם לא נחתם^ה ^ו לא חשיב גמר מעשה: **וְרַב** **נַחֲמָן** **אֲמַר** **בְּפָנֵי** **שְׁנַיִם** **דְּלִתְרֵי** **נָמִי** **ב"ד** **קָרִי** **לָהּ**. אין לומר דרב נחמן לטעמיה דאמר צפ"ק דסנהדרין (דף ה:) משמיה דשמואל שנים שדנו דיניהם דין^ז דהא רצא לית ליה התם (דף ג.) דשמואל^ח ועל כרחך רצא חית ליה הכא כרצ נחמן דאמר צפני שנים דהא פליגי

ר' יוחנן ור"ל בסמוך בפלוגתא דרב נחמן ורב ששת ורבא פסיק צריש החולץ (יבמות דף לו.) כצולי הש"ס כר' יוחנן לגבי דר"ל לצר מתלת ור' יוחנן קאי כרצ נחמן ועוד אמר צירושלמי דסנהדרין רצי יוחנן ור"ל דאמרי תרוייהו שנים שדנו אין דיניהם דין וצבהחולץ (עס דף מו:.) נמי א"ר יוחנן גר לריך שלשה משפט כחצי ציה וע"כ לריך לומר אף ע"ג דמרי אין דיניהם דין כיון דפרוצבול^ט סגי בתרי קרי להו צית דין ואס תאמר צפ' זה צורר (סנהדרין דף ז.) דפריך גצי אודיתא דילמא צ"ד חלוצ דשמואל דאמר שנים שדנו כו' בלאו שמואל נמי איכא למיפדך דהא ר' יוחנן ורבא לית להו דשמואל וקא סברי דלתרי צית דין קרי להו וכי האי גוונא נמי פריך גצי קיוס שטרות צפ"צ דכחצות (דף כג.) וי"ל דהתם כיון דצענין שלשה בצאודיתא וקיוס שטרות אין שייך לגצי ההוא מילתא לקרות לתרי צ"ד מש"ה קאמר דלמא לא צעי התם ג' דשמואל^י ואס תאמר ומאי נפקא מינה השתא בפלוגתא דרב נחמן ורב ששת צפני כמה מצוטלו הא מיקן רצן גמליאל

שלא יהו עושין כן ואומר ר"י דנ"מ לרצי דאמר לקמן אס ציטלו מצוטל ופסק לקמן רב נחמן כותימי ומודה רצי דאס ציטלו צפני צ' לרב ששת אף צפני אחד אפי' לרב נחמן דאינו מצוטל דאפילו קודם תקנת רצן גמליאל לא היה מצוטל דדוקא צפני ג' לרב ששת מצוטל דליכא למיחש לממורות לא ולרב נחמן אפי' צדפני שנים אפי' איכא למיחש לממורות כדאמרין: **בְּסֻמוּךְ** **וּאִפ"ה** **הוּי** **מְצוּטֵל** **מ"מ** **בְּפָחוּת** **מִשְׁנִים** **דְּאִיכָא** **לְמִיחָשׁ** **טַפִּי** **אֵינּוּ** **מְצוּטֵל** **וְצֵהָא** **אִפִּילוּ** **רַצִּי** **מּוּדָה** **דְּאִמְרִינָן** **מַה** **כַּח** **צ"ד** **יָפָה**: **לְתַרְיֵי** **נָמִי** **ב"ד** **קָרִי** **לָהּ**. וא"ת דצפס"צ דיבמות (דף כה:) גצי מילנה או חללה צפניו ישאנה מפני שהוא צ"ד ודייק טעמא דצ"ד הוא הא צי תרי לא והא אמר הכא דלתרי נמי צ"ד קרי להו ואור"י דהתם דייק מדלא קאמר מפני שהם שנים אלא תלי טעמא בצ"צ ש"מ דלא סגי התם בתרי א"נ מילאין דומיא דחלילה וצ"ד דחלילה היינו ג' ולא אחי כמאן דמכשיר חלילה ציחיד דחד לא מקרי צ"ד ואיכא נמי רננה: לֹא

מסורת הש"ס

א) וְיִפְרֹשׁ עִירוּנָהּ.
ב) וְלַעֲלֵי דִי.
לְקַמֵּן סָבִיל.
ג) בְּמִיָּה לְכַדֵּי בִר יִלְחָק.
ד) קְדוּשָׁתָא נְטִילָה.
ה) שֶׁסֶטֶר,
ו) שְׁעִיתָא פִּי מִד' לְקַמֵּן לֵיל.
ז) וְנִדְרִים מִג.
ח) וְשֶׁסֶטֶר שִׁמְפּוֹן.
ט) וְנִדְרִים טוֹן.
י) שֶׁסֶטֶר עִיר דִּיה שְׁמַח.
יא) וְנִפְרֹשׁ טוֹס' צִיב מ.
יב) דִּיה קוּסוֹ.

תוס' ד"ה התם דיבור ודיבור וכו' דאם ביטלו בפירוש וכן נחלה דעת הרשב"ם צ"צ ד' מ' ע"ב ד"ה גיטוי מלתא בסוף הדיבור: בא"ד כמפוי לא חשיב גמר מעשה. ועי' לקמן ד' פס ע"א דמ"ה לא והשלם וד' פס ע"א מוס' ד"ה ודלמא אלמנאי:

נקיטין.
מקורות
מלכותיו, מנהג מנינותיו (שורבין ה).
חלא נפשיה.
נשען על ציחיה דלמא כאלס שמשח.
(טובה נד.)

א. כדתינאי לעיל (א').
חזור הוא באשה שאין חבין לאדם שלא מדעתו אלא בפניו.
רש"י.
ב. ולא מחד טעמא נינהו וכו', אלא דטעמא דמתנה הוא מדפרש משום דהולך לאו כוכה.
רש"י.
ג. היכי לייף מהקדש.

והא.
מוס' הלא"ה.
ד. כגון שאמר גט זה יהא גופו כחרס או גופו של גט זה יהא בטל, אפ"ה.
רש"י.
ה. ון[לא.
אחי דבורו שמבטל את הגט דבורו בעלמא, ומבטל מעשה דהיינו גופו של גט שכתב לשפכו ולשמה.
רש"י.
ו. אלא שנעקראן בי"ד חצוף וכו' דא"י קשה דרבא ארבעא.
מוס' הלא"ה.
ז. אלא אפי"פ שדנו אין דיניהן דין.
רש"י.
ח. דאינן צריכין, לישא וליתן דבדר.
רש"י.

לבטל מתחתו כמו שיכול לבטל הגט עד שיגיע ליד אשתו: איבעיא להו חזור ומגרש בו או אינו חזור ומגרש בו. פי' השולח גט לאשתו ויבטלו קודם שיגיע לידה ועכשיו נמלך ורוצה לגרשה באותו גט עצמו חזור ומגרש או לא מי אמרי' בטל גיטא והי"ל כחספא בעלמא או דלמא שליחותא דשליח הוא דבטל עד דהדר ומשוי שליחא אחרנא אבל גיטא לא ביטל רב נחמן אמר חזור ומגרש בו דא"י קשה דרבא ארבעא. ומגרש בו והלכתא דחזור ומגרש בו דנהי דבטליה לשליחותיה דשליח גט גופיה מי קבטיל פי' שליחות השליח בטל דאחי דבורו ומבטל ובורי אבל הגט שהוא בעין וכשר אינו מתבטל ועי' בפ' האומר בקידושין: עושה ב"ד במקום אחד ומבטלו התקין ר"ג הווקן שלא יהא עושה כן מפני

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל

אבן ברזל, ממצויינים בדרום ישראל